

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'da son dönemde petrol arama ve üretim faaliyetlerinin yaygınlaşmasına bağlı olarak çeşitli taşınmazlar hakkında kamulaştırma kararları alınmaktadır. Kamu yararı amacıyla yürütülen yatırımların hukuka uygun biçimde gerçekleştirilmesi kadar, bu süreçlerden etkilenen yurttaşların mülkiyet hakkının korunması, adil bedel ödenmesi ve karar alma süreçlerinde hak sahiplerinin etkin biçimde bilgilendirilmesi de devletin anayasal yükümlülükleri arasındadır. Anayasa'nın 35'inci maddesi mülkiyet hakkını güvence altına almakta, 46'ncı maddesi ise kamulaştırmanın ancak kamu yararı amacıyla ve gerçek karşılığı peşin ödenmek suretiyle yapılabileceğini hüküm altına almaktadır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne Ek 1 No'lu Protokol de mülkiyet hakkını koruma altına almaktadır.

Diyarbakır'da petrol faaliyetleri kapsamında yürütülen kamulaştırma süreçlerine ilişkin olarak taşınmaz sahipleriyle uzlaşma sağlanamadığı, belirlenen kamulaştırma bedellerinin gerçek piyasa değerini yansıtmadığı ve özellikle tarım ile hayvancılıkla geçimini sağlayan yurttaşların ekonomik kayıplarının yeterince dikkate alınmadığı yönünde iddialar kamuoyuna yansımaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Son beş yıl içerisinde Diyarbakır ilinde petrol arama ve üretim faaliyetleri kapsamında kaç taşınmaz hakkında kamulaştırma veya acele kamulaştırma kararı alınmıştır? Bu taşınmazların ilçe bazındaki dağılımı nedir?
- 2- Diyarbakır'da petrol faaliyetleri kapsamında yürütülen kamulaştırma süreçlerinde taşınmaz sahipleriyle uzlaşma sağlanan ve uzlaşma sağlanamayan dosya sayısı kaçtır?
- 3- Kamulaştırma bedelleri belirlenirken hangi değerlendirme ölçütleri esas alınmaktadır? Taşınmazların güncel piyasa değeri, tarımsal üretim kapasitesi, çok yıllık ürün varlığı, sulama durumu ve gelir kaybı hesaplamalara dâhil edilmekte midir?
- 4- Son beş yıl içerisinde Diyarbakır'da petrol faaliyetleri nedeniyle gerçekleştirilen kamulaştırmalara ilişkin kaç dava açılmıştır? Bu davaların kaç taşınmaz sahipleri, kaç idare lehine sonuçlanmıştır?

- 5- Kamulaştırma nedeniyle tarımsal üretimi, hayvancılığı veya diğer ekonomik faaliyetleri olumsuz etkilenen hak sahiplerine yönelik gelir kaybını telafi etmeye veya yeniden üretim imkânı sağlamaya yönelik herhangi bir destek programı uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa kapsamı nedir?
- 6- Bakanlığınız, petrol ve enerji projeleri kapsamında yürütülen kamulaştırma süreçlerinde şeffaflığın artırılması, hak sahiplerinin karar alma süreçlerine etkin katılımının sağlanması ve kamulaştırma bedellerinin gerçek piyasa koşullarını yansıtacak şekilde belirlenmesine yönelik yeni bir düzenleme veya çalışma yürütmekte midir?